

3. Карлін М.І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Булигіна А. С., студентка

Науковий керівник: Борисюк О. В., к.е.н, доцент

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Аналізуючи фінансові ринки країн, що розвиваються і будують ринкові відносини, в тому числі й України, спеціалісти роблять висновок про агресивність і високий ступінь ризику. Учасники фінансового ринку України несуть ризики, як емітенти, як інвестори (за операціями з цінними паперами) і як дилери. Тому діяльність суб'єктів фінансового ринку потребує особливих портфельних стратегій, спеціально підібраних фінансових інструментів, які б знижували ці ризики. Ефективна стратегія поведінки в умовах ризику дає змогу виявляти схильність до ризиків, аналізувати та оцінювати їх, вибирати і застосовувати певні методи управління ними, здійснювати фінансовий контроль, що забезпечить суб'єктам фінансового ринку успішно здійснювати свою діяльність і досягати поставлених цілей з найменшими втратами.

Під фінансовим ризиком підприємства розуміється ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу чи капіталу у ситуації невизначеності умов здійснення його фінансової діяльності [1, с. 19].

Отже, під ризиком у фінансово-господарській діяльності підприємств розуміють ймовірність виникнення збитків, втрат або недоотримання прибутку порівняно з прогностичним варіантом. Особливість фінансових ризиків полягає в тому, що вони є наслідком взаємовідносин між суб'єктами ризику, тобто виникають через так званий людський фактор, не мають природних стабілізаторів рівня ризику. А відтак, вони мають небезпечну властивість – постійно змінюватись, не підлягають узагальненню, є суто індивідуальними, тощо. Тому особливого значення набуває необхідність їх класифікувати, ідентифікувати, виміряти та управляти ними.

Основна мета управління фінансовими ризиками – мінімізація пов'язаних з ними фінансових втрат. Головними завданнями

управління фінансовими ризиками є оптимізація структури капіталу (співвідношення між власними та позичковими джерелами формування фінансових ресурсів) та оптимізація портфеля боргових зобов'язань. Передумовою оптимізації структури капіталу є розрахунок ефекту фінансового левериджу. Оптимізація портфеля боргових зобов'язань досягається на підставі [2, с. 33] :

- диверсифікації кредиторів;
- максимізації рівня показника дюрації (середньозваженого строку непогашеної заборгованості);
- мінімізації платежів за користування позичковим капіталом.

Система управління ризиками включає такі блоки завдань [3]:

- ідентифікацію – процес встановлення переліку основних видів фінансових ризиків, що притаманні діяльності конкретного підприємства;
- оцінку ризиків – відображення наслідків впливу ризиків та ймовірності їх настання в кількісному виразі;
- нейтралізацію ризиків – вжиття відповідних заходів щодо зменшення ймовірності настання ризиків і зменшення наслідків їх впливу.

До основних інструментів нейтралізації ризиків слід віднести [3]:

1. формування відповідних резервів;
2. диверсифікація ризиків;
3. хеджування;
4. страхування ризиків страховими компаніями.

Найпоширенішим інструментом нейтралізації наслідків настання ризиків є використання для цих цілей резервного фонду фінансових ресурсів, що призначений для покриття можливих збитків.

Отже, управління фінансовими ризиками є одним з найважливіших функціональних завдань підприємства. Процес управління ризиками підприємства являє собою передбачення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, пов'язаних з їх ідентифікацією, оцінкою, профілактикою і страхуванням.

Література.

1. Загірняк М. В. Економіка підприємства: магістерський курс. Ч. 2 / [Загірняк М. В. та ін.]. - Кременчук, 2015. - 756 с.
2. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб.] / за ред. І. В. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002.
3. Система управління фінансовими ризиками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.org/1-12059.html>.

4. Карлін М. І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОПЕРАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВА

Огієвич І. І., студентка

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасній економічній літературі існує багато підходів до розгляду складу системи показників операційного аналізу підприємства. Відповідно до Негла Т.Р. [1] до складу системи показників операційного аналізу відносяться 6 показників: точка беззбитковості, запас фінансової міцності, точка закриття підприємства, кромка безпеки, об'єм реалізації продукції на отримання цільового прибутку, коефіцієнт маржинального доходу та коефіцієнт виручки. Файфер В.П. [2] до складу системи показників операційного аналізу відносить 8 показників: точка беззбитковості, запас фінансової міцності, точка закриття підприємства, кромка безпеки, коефіцієнт виручки, маржинальний дохід, коефіцієнт виручки та сила операційного важеля. Згідно з думкою Шморгуна Н.П. [3] до системи показників слід віднести 7 показників: точка беззбитковості, ціновий коефіцієнт, точка закриття підприємства, об'єм реалізації продукції на отримання цільового прибутку, коефіцієнт маржинального доходу, чутливість прибутку та коефіцієнт запасу міцності. Але більшість вчених розглядають систему показників без урахування специфіки функціонування певної галузі національного господарства країни.

Отже єдиної думки щодо кількісного та якісного складу системи показників операційного аналізу підприємства не існує, окрім того стосовно підприємств автомобільного транспорту склад системи показників є неоднозначний. Все це можна пояснити відсутністю розробленого підходу щодо науково обґрунтованого формування складу системи показників операційного аналізу підприємства.

Таким чином, метою роботи є усунення вищенаведених недоробок шляхом наукового обґрунтування системи показників операційного аналізу підприємств автомобільного транспорту на підставі розробленого алгоритму дослідження.